

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

37229

Aşağıdaki sorularımın, **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

Tarafımıza iletilen çok sayıda başvuru ve şikâyet, Diyarbakır Havalimanı'nda engelli yolculara yönelik hizmetlerde ciddi, sistematik ve uzun süredir giderilmeyen aksaklıklar bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu aksaklıklar yalnızca teknik yetersizliklerden ibaret değildir; engelli bireylerin temel ulaşım hakkını fiilen ortadan kaldıran, onları ikincilleştiren, kimi zaman da alenen ayrımcılığa varan uygulamalardır.

Havalimanında kullanılan tekerlekli sandalyelerin 4 yılı aşkın süredir arızalı olmasına rağmen tamir edilmediği, yer hizmetlerinin ihtiyaca cevap vermekten uzak olduğu, terminal binası dışında engelli yolcuların girişine yönelik hiçbir araç veya yönlendirme tesis edilmediği, telefonla çağrı veya yardım noktalarının bulunmadığı, havalimanı sahasında sorun yaşayan engelli yolcuların muhatap bulamadığı tarafımıza sürekli iletilmektedir. Bu durum yalnızca bir hizmet eksikliği değil, devletin engelli yurttaşlara yönelik yükümlülüklerini açıkça yerine getirmemesi anlamına gelmektedir.

Diğer taraftan başta AJET olmak üzere havayolu şirketlerinin engelli yolculara yönelik ayrımcı uygulamalarda bulunduğu ifade edilmektedir. Engelli bireylerin, mevzuat gereği öncelikli kullanım hakkı olan koltuklara erişimlerinin engellendiği, hatta sorun çıkarıldığının ifade edilmesi kabul edilemez bir durumdur. Engelli veya hasta yolcular ve refakat edenlerin ayrı koltuklar tahsis edilmesi, ayrılan koltukların engeli bulunan yolcuların ulaşmasını zora sokacak şekilde çoğunlukla arka sıralara dağıtılması, personelin engelli bireylere yönelik yetkinlikten ve duyarlılıktan uzak tavır sergilemesi, engelli bireyleri seyahat süreci boyunca yalnızlaştırmakta ve risk altında bırakmaktadır.

Bu durum, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü yaklaşırken, siyasi muhatapların ve ilgili kurumların engelli bireylere yönelik politikaları birkaç söylemden öteye geçmediğini bir kez daha göstermektedir. Engelli yurttaşların günlük yaşamda dahi en temel hizmetlere erişememesi, ulaşım alanında bile sürekli sorunlarla karşılaşması, devletin engellilere yönelik sorumluluklarını yerine getirmediğinin somut göstergesidir. Bu nedenle Diyarbakır Havalimanı'ndaki mevcut durum yalnızca yerel bir aksaklık değil, sistematik bir ihmalin ve ayrımcılığın uzantısı olarak ele alınmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır Havalimanı'nda engelli yolculara hizmet vermek amacıyla kullanılan tekerlekli sandalyelerin 4 yılı aşkın süredir arızalı olduğu konusunda Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu sandalyelerin neden tamir edilmediğine ilişkin sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
2. Havalimanı girişinde engelli yurttaşların terminale erişimini kolaylaştıracak özel araç, shuttle, telefon veya yönlendirme sistemi neden bulunmamaktadır? Bu eksikliğin giderilmesi için bir çalışma yapılmış mıdır?
3. Terminal dışında engelli yolcuların yardım talep edebilmesi için acil çağrı telefonu, iletişim butonu veya personel noktası bulunmaması Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir?
4. Diyarbakır Havalimanı'nda yer hizmetlerinin engelli bireylere yönelik standartlara uymaması, check-in alanına kadar uzanan bölgede dahi hizmet verilmemesi konusunda Bakanlığınızın hangi girişimleri olacaktır?
5. Havalimanında engelli yolcuların sorunlarını iletebileceği, yetkililere doğrudan ulaşabileceği birim veya personel bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa bunun gerekçesi nedir?
6. Başta AJET olmak üzere bazı havayolu şirketlerinin engelli bireylerin engel durumuna uygun koltuk seçimine izin vermediği, hatta bu konuda yolculara sorun çıkardığı iddialarına ilişkin herhangi bir denetim yapılmış mıdır?
7. Refakatçisiyle seyahat eden engelli veya hasta yolcuların ayrı koltuklara dağıtıldığı, engellilerin ve refakatçilerinin çoğu zaman uçağın arka sıralarına yerleştirildiği doğru mudur? Bu uygulamanın yasal dayanağı nedir? Bu sorunu çözmek için hangi girişimlerde bulunacaksınız?
8. Havayolu şirketleri ve yer hizmeti firmalarının engelli yolculara hizmet verecek personeli için zorunlu eğitim, sertifikasyon veya yeterlilik koşulları var mıdır? Var ise Diyarbakır Havalimanı'nda bu şartlara uymayan firmalar hakkında bir yaptırım uygulanmış mıdır?
9. Engelli bireylerin seyahat hakkı ve eşit yurttaşlık ilkesine aykırı olan bu uygulamalar karşısında Bakanlığınız hangi adımları atmayı planlamaktadır? Diyarbakır Havalimanı için bir iyileştirme takvimi belirlenmiş midir?
10. Türkiye'deki tüm havalimanlarında engelli yolcuların erişimi, hareketi ve güvenliği açısından standart denetim raporları düzenlenmekte midir? Son 3 yıla ait Diyarbakır Havalimanı denetim sonuçları nelerdir?